

Oslavy 20. výročí České školy bez hranic v Paříži

12.6.2023 - | Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Vedle projevu velvyslance Michala Fleischmanna vystoupili s osobním pozdravem zástupci ministerstva zahraničí Jiří Krátký a ministerstva školství Svatopluk Pohořelý (odbor základního vzdělání) a Eva Tučková (školní inspekce). Za spolupracující školy v Čechách vystoupila ředitelka pražského Gymnázia Gutha Jarkovského Jitka Kendíková. Video-pozdravy do Paříže na dálku zaslali předseda Senátu PČR Miloš Vystrčil a předseda Stálé komise pro krajanů žijící v zahraničí Raduan Nwelati. Z projevů rezonovaly dva fakty: Česká škola bez hranic Paříž jako první škola svého druhu ve světě, která ukázala dalším školám cestu, a vysoký počet žáků ve světě, kteří každým rokem projdou systémem českých sobotních škol (3 800 - 4 000 žáků ročně).

Zvláštní zmocněnec pro krajanů se zaměřil na tři hlavní okruhy ve vztahu k českým školám v zahraničí: 1) historii zakládání českých škol, na jejímž začátku byla právě Paříž; 2) vliv činnosti škol na krajaňskou činnost ve světě a proměny české krajaňské politiky; 3) budoucí úkoly, které před sebou mají školy a ministerstva, tj. propojit co nejvíce projekt českých škol s domácím systémem umožňujícím snadné návraty dětí do českých škol.

Jiří Krátký shrnul historii školy Paříž v kontextu zakládání prvních škol v Londýně, Bruselu, Mnichově, Drážďanech, Curychu a Ženevě. Vyzdvihl především význam úspěšného systémového uchopení potřeb rodičů českých dětí v zahraničí - přípravu na pozdější návrat do vlasti a udržení dětí v českém kontextu. Tyto potřeby se přirozeně objevily s proměnou české diaspory od 90. let a trvale rostou již přes čtvrt století. Zmocněnec Krátký upozornil na důležitost iniciativy sobotních škol, která vzešla zdola nahoru z potřeby zahraničních Čechů nacházejících se v cizině ve zcela nové dočasné situaci se svými českými dětmi. Jiří Krátký považuje za důležité, aby se pokračovalo ve stále silnějším propojování vnitřního a „vnějšího“ českého školského systému (jeho internacionalizaci). Návraty osob se zahraniční zkušeností zpět do ČR jsou cenným přínosem moderní společné vlasti.

V bodě věnovaném zapojení škol do mimoškolních aktivit poukázal na zásadní obrat těžiště krajaňských aktivit a na vliv škol na proměny české diaspory v posledních dvou dekadách. Zdůraznil, že v případě škol se již nejedná pouze o výuku českého jazyka, jako tomu bývalo dříve, ale o vliv na krajanů a prosazování širokého spektra zájmů krajanů. České školy podporují svou morální vahou zájmy celé diaspory (kromě lepšího propojení českého a zahraničního školského systému je to působení cestou podnětů na kvalitnější a rychlejší konzulární služby, korespondenční volbu, komunikaci, definování pro-návratové politiky).

Poslední část svého vystoupení zmocněnec věnoval vlivu školy nejen na vzdělání dětí, ale rovněž na krajaňskou komunikaci, kulturní akce a návratovou politiku. Pařížské škole poblahopřál k 20 letům úspěšné práce a přislíbil pokračování silné podpory ministerstva zahraničí.

Pozn: Na České škole Paříž je velmi cenné i to, že kromě toho, že vychovala 400 žáků v základním stupni češtiny a českých reálií, dokáže dětem v Paříži zajistit vícero učitelů současně z autentického českého prostředí prostřednictvím stážistek z pedagogických škol, napojení na certifikovaný systém i praktické objektivní přezkoušení českým učitelem přímo v Paříži s propojením na tzv. kmenovou školu (Gymnázium Gutha Jarkovského).

Rodiče a prarodiče o dětech

K zajímavému zpestření slavnostního večera patřila vystoupení rodičů a prarodičů dětí, kteří své děti v minulých dvaceti letech do pařížské školy přivedli. Z řady indicií rodičů, přátel školy, ale i krajanů obecně je zřejmé, že škola v Paříži je dnes nejvýznamnějším a nejznámějším krajanským subjektem ve Francii. Její pověst během dvaceti let průběžně rostla, ale paradoxně ji velmi posílilo období pandemie Covid19 v letech 2020–2021, kdy škola díky on-line výuce mohla přizvat k výuce i děti ze vzdálených míst Francie. I proto se dnes ČSBH Paříž stále aktivněji zasazuje u české vlády za to, aby on-line výuka, pro řadu žáků fakticky jediná možnost k přístupu do školy, byla uznána za rovnocennou s výukou prezenční v odůvodněných případech dětí z rodin bydlících daleko od Paříže nebo jiných velkých evropských a světových měst. Výuka na ČSBH Paříž probíhá dvakrát týdně (rozdělení podle skupin), v dalších třech dnech probíhají přípravy a koordinace učitelů. Je zřejmé, že nároky na odbornost a nasazení učitelů v českých sobotních školách v zahraničí si v ničem nezadají s prací učitelů v českých školách. Tlaky na odbornost i aktivitu učitelů dále porostou.

Hudba, kultura a český jazyk

Pro žáky pařížské školy i jejich rodiče je důležitá možnost školy pravidelného působení vedle Českého kulturního centra v Českém domě. Děti se díky proměnám akcí v Českém domě uvědomují bohatost české kultury, české historie a rozměrů vlastní kulturní identity. Všechny tyto akce jdou plně v kontextu výuky češtiny.

Ředitel ČC Paříž Hnilica ve svém vystoupení hovořil o této spolupráci. Současně připustil, že i když ČC mají být primárně orientována na zahraniční publikum, krajanské publikum v Paříži pro ně představuje důležitý návštěvnický segment. Dle ředitele natolik důležitý, že se rozhodl vytvořit speciální program zaměřený na krajanské obcenstvo. V úzké spolupráci české školy a Českých center proběhl i hudební program slavnostního večera. O ten se postarali klavíristé Křištof a David Mařatkovi výběrem ukázek z děl českých i francouzských mistrů. Současně byla během večera připomenuta Iniciativa „PPP“ (Piano - Paris - Prague) zaměřená na propagaci české klavírní hudby v Paříži. Její konkrétní podobou je i vypsání veřejné sbírky na zakoupení nového kvalitního klavíru pro ČC Paříž (detaily ke sbírce a iniciativě najdete na stránkách <https://www.pianoparisprague.com/>).

Na závěr oficiálního programu vystoupila s poděkováním hostům, ale především všem zaměstnancům školy za dlouholetou činnost a institucím za jejich podporu ředitelka a zakladatelka školy Lucie Slavíková Boucheur. Akcí prováděla Kateřina Segešová.

V následné neformální části měli hosté příležitost debatovat o jednotlivých aspektech krajanského života v Paříži. Zvláštní zmocněnec Krátký si vyslechl od učitelů i rodičů o aktuálních problémech českých škol. Jedním z nich je obtížná situace při letošních přijímacích řízeních na česká gymnázia.

Na páteční program navázaly sobotní akce v sídle české školy spojenými se dnem otevřených dveří, znalostními soutěžemi pro žáky a divadelním představením přímo v prostorách ČC Paříž. Akce se prostřednictvím svých vyslaných pracovníků zúčastnila i Česká televize. Kromě oficiálních hostů přišla na den otevřených dveří řada rodičů a přátel školy.

https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/krajane/aktualni_informace/oslavy_20_vyroci_ceske_sko_ly_bez_hranic.html